

Minister Edukacji i Nauki

Przemysław Czarnek

DWM-WSK.0847.91.2022.AZ
Warszawa, 29 grudnia 2022 r.

Sz. P.
lek. Łukasz Jankowski
Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej
NACZELNA IZBA LEKARSKA
ul. Sobieskiego 110
00-764 WARSZAWA

Szanowny Panie Prezesie.

Dziękuję za przesłanie do wiadomości pisma kierowanego do służb Komisji Europejskiej w sprawie kształcenia lekarzy przez wybrane uczelnie w Polsce. Poniżej przedstawiam stanowisko Ministra Edukacji i Nauki w sprawie zgodności kształcenia lekarzy z minimalnymi wymogami kształcenia określonymi w przepisach europejskich odnoszące się do wątpliwości przedstawionych w Pana piśmie.

Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, z późn. zm.) nie definiuje pojęcia „uniwersytet”. Kwestie dotyczące organizacji szkolnictwa wyższego pozostają w wyłącznej kompetencji państw członkowskich. Dla przypomnienia, w momencie akcesji Polski do Unii Europejskiej przepisy dotyczące szkolnictwa wyższego posługiwały się pojęciami „szkoła wyższa”, „uczelnia”, „uczelnia medyczna”, natomiast przepisy regulujące dostęp do wykonywania zawodu lekarza odnosiły się do kształcenia prowadzonego przez „szkoły wyższe”.

Obecnie dokumenty unijne definiują określenie „uniwersytet” w różnoraki sposób. W strategii na rzecz uniwersytetów termin „uniwersytet” jest używany jako odniesienie do szerszego sektora, reprezentującego cały obszar szkolnictwa wyższego, a więc obejmującego wszystkie typy instytucji szkolnictwa wyższego, w tym uniwersytety badawcze, kolegia uniwersyteckie, uniwersytety nauk stosowanych, wyższe instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego i wyższe uczelnie artystyczne¹. Natomiast w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. określenie „university” tłumaczone jest jako uczelnie, szkoły wyższe lub instytucje szkolnictwa wyższego².

Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. c dyrektywy 2005/36/WE dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji są dyplomy, świadectwa lub inne dokumenty wydane przez organ państwa członkowskiego wyznaczony zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi tego państwa, potwierdzające pomyślne ukończenie kształcenia

¹ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on a European strategy for universities
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2022:16:FIN>

² Communication from the Commission to the European Parliament, The Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on achieving the European Education Area by 2025
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0625>

zawodowego, odbywanego w przeważającej części na terytorium wspólnoty. Zgodnie z załącznikiem V do dyrektywy 2005/36/WE (5.1.1) kwalifikacje do wykonywania zawodu lekarza uzyskane w Polsce potwierdza dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem „lekarza” wydany przez szkołę wyższą oraz towarzyszące mu świadectwo złożenia Lekarskiego Egzaminu Państwowego / świadectwo złożenia Lekarskiego Egzaminu Końcowego lub zaświadczenie o ukończeniu stażu podyplomowego.

Zgodnie z art. 24 ww. dyrektywy kształcenie medyczne na podstawowym poziomie obejmuje co najmniej pięcioletni okres studiów, co można dodatkowo wyrazić przy pomocy równoważnych punktów ECTS. Okres studiów obejmuje co najmniej 5 500 godzin kształcenia teoretycznego i praktycznego prowadzonego na uniwersytecie³ lub pod jego nadzorem. Odbycie przez daną osobę kształcenia medycznego na poziomie podstawowym gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

- a) odpowiednią wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się medycyna i dobre zrozumienie metod naukowych, w tym zasad dokonywania pomiarów funkcji biologicznych, oceny naukowo ustalonych stanów faktycznych i analizy danych;
- b) wystarczającą znajomość anatomii, fizjologii i zachowania osób zdrowych i chorych, a także zależności występujących pomiędzy stanem zdrowia a fizycznym i społecznym środowiskiem, w jakim przebywa istota ludzka;
- c) odpowiednią wiedzę w zakresie dyscyplin i praktyki klinicznej, zapewniającą danej osobie kompleksowe postrzeganie chorób fizycznych i psychicznych oraz medycyny w aspekcie profilaktyki, diagnostyki i terapii oraz rozrodczości;
- d) odpowiednie doświadczenie kliniczne zdobyte w szpitalach pod odpowiednim nadzorem.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. z 2021 r. poz. 755), które wdraża minimalne wymogi kształcenia określone w dyrektywie 2005/36/WE⁴, obowiązuje wszystkie instytucje systemu szkolnictwa wyższego prowadzące kształcenie na kierunku lekarskim w Polsce, zatem kształcenie w każdej uczelni prowadzone jest w zgodzie z przepisami dyrektywy 2005/36/WE.

Dla porównania, w Niemczech można studiować medycynę na uniwersytetach, w wyższych szkołach medycznych, a nawet wyższych szkołach technicznych. Zgodnie z obowiązującym prawem - *Bundesärzteordnung* oraz *Approbationsordnung für Ärzte* prawo wykonywania zawodu przyznaje się m.in. po ukończeniu 6 lat studiów na uniwersytecie lub w szkole wyższej (Hochschule).

Cztery uczelnie wskazane w Pana piśmie, posiadają uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku lekarskim, uzyskane na mocy decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego udzielającej pozwolenia na utworzenie jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim:

³ W przypadku innych zawodów sektorowych w dyrektywie pojawiają się następujące określenia instytucji prowadzących kształcenie: uniwersytet, instytucja szkolnictwa wyższego o statusie uznanym za równorzędny, uniwersytet lub szkoła wyższa prowadząca kształcenie na poziomie uznanym w danym państwie członkowskim za równoważny, uniwersytet lub instytucja szkolnictwa wyższego prowadząca kształcenie na poziomie uznanym za równorzędny lub pod nadzorem uniwersytetu, uniwersytet lub szkoła wyższa o statusie uznanym za równorzędny, uniwersytet lub w porównywalna instytucja edukacyjna.

⁴ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.Ur. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz.Ur. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141-237, Dz.Ur. UE L 320 z 06.12.2007, str. 3-11, Dz.Ur. UE L 205 z 01.08.2008, str. 10-12, Dz.Ur. UE L 93 z 07.04.2009, str. 11-12, Dz.Ur. UE L 59 z 04.03.2011, str. 4-7, Dz.Ur. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9-11, Dz.Ur. UE L 158 z 10.06.2013, str. 368-375 oraz Dz.Ur. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132-170).

1. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie
Decyzja ministra nr DSW.ZNU.6022.295.8.2014.ŁA z dnia 13 lipca 2015 r.
2. Uczelnia Łazarskiego w Warszawie
Decyzja ministra nr DSW.ZNU.6022.136.5.2015/2016.AN z dnia 16 marca 2016 r.
3. Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach
Decyzja ministra nr ZNN.6022.10.3.2016/2017.AN z dnia 27 lipca 2018 r.
4. Uczelnia Medyczna im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie
Decyzja ministra nr DSW.ZNU.6022.19.2015.16.ŁA/IZ z dnia 17 kwietnia 2020 r.

Każda uczelnia wnioskująca o utworzenie studiów na kierunku lekarskim, bez względu na rodzaj i typ uczelni, musi spełnić wszelkie szczegółowe wymagania, wynikające z obowiązujących przepisów zawartych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) oraz jej aktach wykonawczych – rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2021 poz. 755 z późn. zm.).

Weryfikacja spełniania warunków prowadzenia studiów na kierunku lekarskim ma miejsce zarówno na etapie oceny wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów, jak również jest dokonywana regularnie przez Polską Komisję Akredytacyjną (PKA) – instytucję działającą na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia – już podczas pierwszego cyklu kształcenia, a nie dopiero po jego zakończeniu. Takie rozwiązanie zapewnia stały monitoring spełniania przez uczelnie warunków do prowadzenia danego kierunku, który ma na celu systematyczne ocenianie poziomu kształcenia, konieczność zapewniania wysokiej jakości kształcenia oraz szczególny interes publiczny, jakim jest dbałość o życie i zdrowie obywateli.

Każdorazowo postępowanie administracyjne w sprawie pozwolenia na utworzenie studiów na kierunku lekarskim jest procesem złożonym, po stronie uczelni wnioskującej wiąże się,

co do zasady, ze stosowną analizą kosztów, rozpoznaniem możliwości uczelni oraz potrzebami rynku pracy. W przypadku złożenia wniosku, w pierwszej kolejności jest on dokładnie analizowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, pod kątem zgodności z wymaganiami formalno-prawnymi, a następnie przekazywany do zaopiniowania pod względem merytorycznym przez PKA, jak również Ministra Zdrowia.

Zgodnie z art. 54 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunku lekarskiego, Minister wydaje pozwolenie po zasięgnięciu opinii: (1) PKA w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni oraz (2) ministra właściwego do spraw zdrowia.

Z wyrazami szacunku,
Przemysław Czarnek
Minister
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Pan Adam Niedzielski, Minister Zdrowia, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa
2. Prezesi okręgowych rad lekarskich

-
-
3. Pan Henning Ehrenstein, szef działu D1 Umiejętności, Usługi, Zawody w Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MSP